



Europos Sąjungos  
Taryba

Briuselis, 2023 m. balandžio 24 d.  
(OR. en)

8610/23

COAFR 145  
CFSP/PESC 614  
DEVGEN 77  
COHOM 95  
COHAFA 46

## POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

---

Dalykas: Etiopija

– Tarybos išvados (2023 m. balandžio 24 d.)

---

Delegacijoms pridedamos 2023 m. balandžio 24 d. įvykusiame 3944-ame Tarybos posėdyje patvirtintos Tarybos išvados dėl Etiopijos.

## **Etiopija**

### **Tarybos išvados**

1. Etiopija yra svarbi strateginė Europos Sąjungos partnerė Somalio pusiasalyje ir Raudonosios jūros regione ir apskritai Afrikos žemyne. ES palankiai vertina ilgalaikį glaudų bendradarbiavimą ir dialogą su Etiopijos vyriausybe įvairiais klausimais. Išsprendus konfliktą šiaurinėje Etiopijoje, ES tikisi normalizuoti santykius su Etiopija ir yra pasirengusi remti tolesnę pažangą jai siekiant ilgalaikės taikos.
2. ES pakartoja, kad ji visapusiškai remia 2022 m. lapkričio 2 d. Etiopijos vyriausybės ir Tigrėjaus liaudies išlaisvinimo fronto (TPLF) sudarytą Ilgalaikės taikos visiškai nutraukiant karo veiksmus susitarimą (ITS). ES giria abiejų pusių demonstruojamą nuolatinį įsipareigojimą ir palankiai vertina didelę pažangą įgyvendinant ITS, visų pirma sudedant ginklus, sudarant palankesnes sąlygas pagerinti galimybes teikti humanitarinę pagalbą, pradedant Nacionalinės reabilitacijos komisijos siekiant spręsti nusiginklavimo, demobilizacijos ir reintegracijos (DDR) klausimus darbą, įsteigiant Afrikos Sąjungos stebėsenos, tikrinimo ir atitikties užtikrinimo misiją (AS MVCN), išbraukiant TPLF iš teroristinių organizacijų sąrašo, darant pažangą, kiek tai susiję su viešųjų paslaugų atkūrimu, ir paskiriant laikinąją administraciją Tigrėje, taip pat toliau plėtojant nacionalinę politiką dėl pereinamojo laikotarpio teisingumo.

3. Pagrindiniai ITS elementai – visiškas karo veiksmų nutraukimas, nekliudomas humanitarinės pagalbos teikimas ir atsakomybė už žmogaus teisių pažeidimus. Jie taip pat buvo ir tebėra pagrindiniai ES prioritetai. Jeigu bus užtikrintas tvarus ITS įgyvendinimas, ES palaipsniui sugrįš prie visapusiško ir sustiprinto strateginio bendradarbiavimo<sup>1</sup> su Etiopija. ES tikisi suaktyvinti politinį dialogą su Etiopijos vyriausybe visais atitinkamais lygmenimis ir atnaujinti sektorių dialogus. Labiau tiesioginis ir reguliariesnis dalyvavimas ir bendradarbiavimas sudarys sąlygas tvirtesnei partnerystei.
4. ES yra pasirengusi atnaujinti savo įprastinę orientacinę daugiametę programą, kuria būtų prisidedama prie tolesnės pažangos stiprinant taikų konflikto sprendimą, susitaikymą, stabilizavimą ir atsigavimą, taip pat makroekonominį stabilumą visoje Etiopijoje. Ji taip pat primygtinai ragina tarptautines finansų įstaigas padėti Etiopijos vyriausybei gerinti šalies ekonominę padėtį, kuri yra kritiška, įgyvendinant jos ekonominių reformų darbotvarkę, o šalis skolintojas – siekti, kad skolos restruktūrizavimo procesas būtų greitai užbaigtas pagal bendrą sistemą.

---

<sup>1</sup> 2016 m. birželio 14 d. Etiopijos ministro pirmininko ir Europos Komisijos pirmininko pasirašyta *Bendra deklaracija dėl ES ir Etiopijos strateginio bendradarbiavimo*.

5. Atsakomybė ir pereinamojo laikotarpio teisingumas yra ilgalaikės taikos ir susitaikymo pagrindas. ES palankiai vertina Žaliąją knygą dėl pereinamojo laikotarpio teisingumo<sup>2</sup> ir ragina Etiopijos vyriausybę toliau imtis konkrečių veiksmų siekiant daryti pažangą, kiek tai susiję su joje nurodytomis pasirinkimo galimybėmis, laikantis tarptautinių žmogaus teisių normų bei standartų ir remiant tarptautiniam komponentui, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biurui (OHCHR). Itin svarbu, kad būtų skubiai atlikti nepriklausomi, skaidrūs ir nešališki tyrimai siekiant iširti visus įtarimus dėl žmogaus teisių pažeidimų, taip pat dėl tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės pabėgėlių teisės pažeidimų, kuriuos įvykdė visos konflikto šalys. Visų pirma ES apgailestauja dėl pasibaisėtino su konfliktu susijusio seksualinio smurto ir smurto dėl lyties lygio. Kaip prioritetą ES pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad nedelsiant būtų pradėti teismo procesai svarbiausiose bylose, ir užtikrinti įrodymų apsaugą būsimo baudžiamojo persekiojimo tikslais. Ji palankiai vertina ir yra pasirengusi remti esamą Etiopijos žmogaus teisių komisijos ir OHCHR bendradarbiavimą, taip pat, prireikus, bendradarbiavimą su kitais atitinkamais organais. ES ragina TPLF ir Tigrėjaus laikinąją administraciją atvirai ir aktyviai bendradarbiauti su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Ji laukia galutinės ataskaitos, kurią Tarptautinė žmogaus teisių ekspertų komisija dėl Etiopijos pateiks Žmogaus teisių tarybos 54-ojoje sesijoje Ženevoje. Galiausiai ES yra pasirengusi remti pereinamojo laikotarpio teisingumo ir atsakomybės užtikrinimo procesą.
6. ES reiškia savo solidarumą su Etiopijos žmonėmis, aukomis ir jų šeimomis, kurie nukentėjo nuo sunkių humanitarinių, ekonominių ir socialinių konflikto šiaurinėje Etiopijoje padarinių. ES palankiai vertina tai, kad pastaruoju metu pagerinta galimybė teikti humanitarinę pagalbą daugumoje nuo konflikto nukentėjusių vietovių šiaurinėje Etiopijoje. Tačiau dėl plataus masto humanitarinių poreikių, be kita ko, ir kitose nuo didelių sausrų ir kitų krizių nukentėjusiose šalies dalyse, reikia tinkamo ir gerai koordinuoto atsako. Tiesioginis ir neatidėliotinas prioritetas tebėra didinti pagalbą tiems, kuriems jos reikia, be kita ko, ir sunkiai pasiekiamose vietovėse, ją pristatyti ir finansuoti. ES toliau rems humanitarinės pagalbos pristatymą ir finansavimą. Labai svarbu nuolat dėti pastangas siekiant užtikrinti saugiam humanitarinės pagalbos darbuotojų darbui palankią aplinką.

---

<sup>2</sup> [Etiopijos politikos galimybės dėl pereinamojo laikotarpio teisingumo](#), pateiktos konsultacijoms su suinteresuotaisiais subjektais 2023 m. sausio mėn.

7. Bendras Etiopijos stabilumas, suverenumas, teritorinis vientisumas ir taikus vystymasis yra labai svarbūs šaliai, regionui ir ES. Siekiant užtikrinti ilgalaikę taiką, ES palankiai vertina sutartą užsienio pajėgų išvedimą iš Etiopijos teritorijos. ES džiaugiasi tuo, kad įsteigta Nacionalinė reabilitacijos komisija, ir yra pasirengusi pasiūlyti savo ekspertines žinias ir paramą siekiant įtraukaus ir skaidraus DDR proceso. ES taip pat yra pasirengusi padėti AS plėsti ir stiprinti MVCM.
8. ES palankiai vertina tolesnes pastangas greitai suteikti apčiuopiamų „taikos dividendų“ visiems nukentėjusiems gyventojams, be kita ko, organizuojant įtraukius, patikimus, laisvus ir sąžiningus regioninius rinkimus Tigrėje, kad būtų sukurta regioninė vyriausybė, kuri perimtų valdymą po laikinosios administracijos laikotarpio.
9. ES išreiškia didelį susirūpinimą dėl didėjančios įtampos, galimų žmogaus teisių pažeidimų ir smurto įvairiose šalies dalyse, įskaitant Oromijos ir Amharos regionus. ES skatina neatidėliotiną deeskalavimą ir dialogą, kad politinėmis ir demokratinėmis priemonėmis būtų pasiekta tvari taika ir stabilumas. ES ragina Etiopijos vyriausybę toliau dirbti siekiant skaidraus, įtraukaus, visapusiško ir į žmones orientuoto nacionalinio dialogo proceso. ES pritaria tam, kad būtų sukurtos sąlygos, užtikrinančios visapusišką, veiksmingą ir prasmingą visų pagrindinių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant moteris ir jaunimą, dalyvavimą, visų pirma naudojantis saviraiškos laisve, žiniasklaidos laisve ir pasitelkiant pilietinę visuomenę.
10. ES dar kartą pabrėžia savo įsipareigojimus, prisiimtus pagal ES strategiją dėl Somalio pusiasalio (2021 m.), ir pripažįsta Etiopijos strateginį vaidmenį sprendžiant taikos, saugumo ir ekonominės integracijos klausimus Somalio pusiasalyje ir Raudonosios jūros regione. Atsižvelgiant į didėjančius globalius iššūkius, susijusius su JT Chartijos principų laikymusi, daugiašališkumo skatinimu, klimato kaita, aplinkos būklės blogėjimu, ekonomikos atsigavimu, darnaus vystymosi tikslų pasiekimu, energetikos ir apsirūpinimo maistu saugumo krizėmis, būtinas bendradarbiavimu grįstas ir koordinuotas atsakas. Šiame kontekste ES atkreipia dėmesį į galimybes, kurias teikia ES strategija „Global Gateway“ ir Somalio pusiasalio iniciatyva, kaip priemonės remti pažangią ir tvarią žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, junglumą ir ekonomikos augimą teikiant abipusę naudą ir laikantis tikros partnerystės principo.

11. ES ragina visus tarptautinius partnerius toliau teikti koordinuotą paramą taikos procesui. ES, be kita ko, angažuojantis ES specialiajam įgaliotiniui Somalio pusiasalyje ir kartu su savo valstybėmis narėmis, toliau palaikys glaudžius ryšius su Etiopijos vyriausybe ir su panašiai mąstančiais regioniniais ir tarptautiniais partneriais, kad būtų užtikrintas bendras požiūris siekiant remti ilgalaikę taiką Etiopijoje.
-